

Příloha

Výsledky on-line dotazníkového šetření v mateřských školách

**Praha
2011**

Základní statistika dotazníku

- V dotazníku je 47 otázek.
- Alespoň jednou stisklo tlačítko pro přechod na další stránku 142 respondentů.
- První odpověď se uskutečnila 06. 06. 2011 v 01:20 a poslední 14. 06. 2011 v 09:23.
- Vyplnění dotazníku trvalo průměrně 0 hod. 21 min., střední hodnota (medián) je 0 hod. 17 min., minimálně 0 hod. 01 min., maximálně 4 hod. 00 min.
- Respondenti pravděpodobně 16krát využili přerušení pomocí odeslání odkazu.

Zaměření dotazníku – základní sledované oblasti

Jednotlivé položky dotazníku se zaměřují na následující oblasti:

- Identifikační údaje o respondentovi (položky č. 1–5)
- Materiální podmínky, věcné vybavení mateřské školy (položky č. 6–7)
- Organizační podmínky (položky č. 8–11)
- Podmínky pro individualizaci (položky č. 12–21)
- Podmínky pro další vzdělávání pedagogů (položky č. 22–25)
- Spolupráce s rodiči (položky č. 26–33)
- Spolupráce se zřizovatelem (položky č. 34–35)
- Výsledky vzdělávání (položky č. 36–40)
- Individuální diagnostika, odklady školní docházky (položky č. 41–46)
- Názory pedagogů na možnosti řešení současných problémů praxe (položka č. 47)

Základní charakteristika osloveného souboru mateřských škol

Položky dotazníku č. 1 – č. 5 se týkají charakteristiky vybraného souboru respondentů.

- V rámci šetření bylo osloveno 300 mateřských škol ze všech krajů republiky.
- Byly vybrány tak, aby byla zastoupena krajská města, okresní města i venkovské lokality, víceleté i jednotřídní mateřské školy, samostatné či sloučené subjekty, státní i soukromé školy.
- Dotazník vyplnilo celkem 142 mateřských škol.
- Mezi nimi je 101 víceletých, 41 jednotřídních, 87 samostatných subjektů, 55 sloučených subjektů, 139 státních mateřských škol a 3 soukromé.

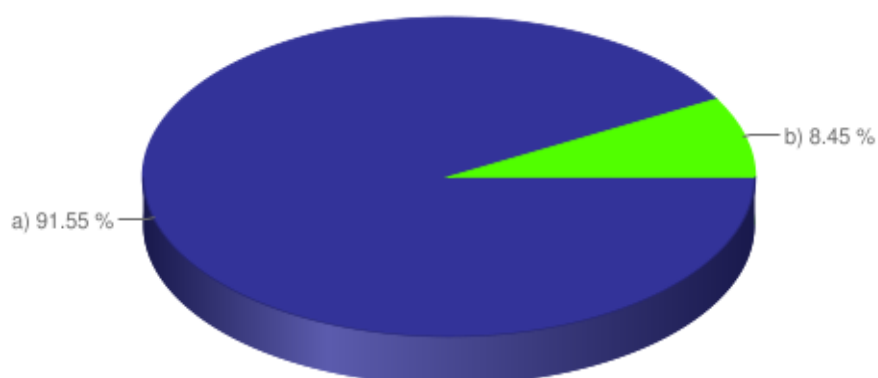
Odpovědi na otázky č. 6 – č. 47, jejich vyhodnocení, grafy, komentáře

Otázka č. 6	Jak hodnotíte věcné a materiální vybavení Vaší školy?
--------------------	---

Četnost

	a) vyhovuje	b) nevyhovuje
četnost	130	12
relativní četnost	91,55 %	8,45 %

Graf

Komentář

Na tuto otázku odpovědělo 142 respondentů.

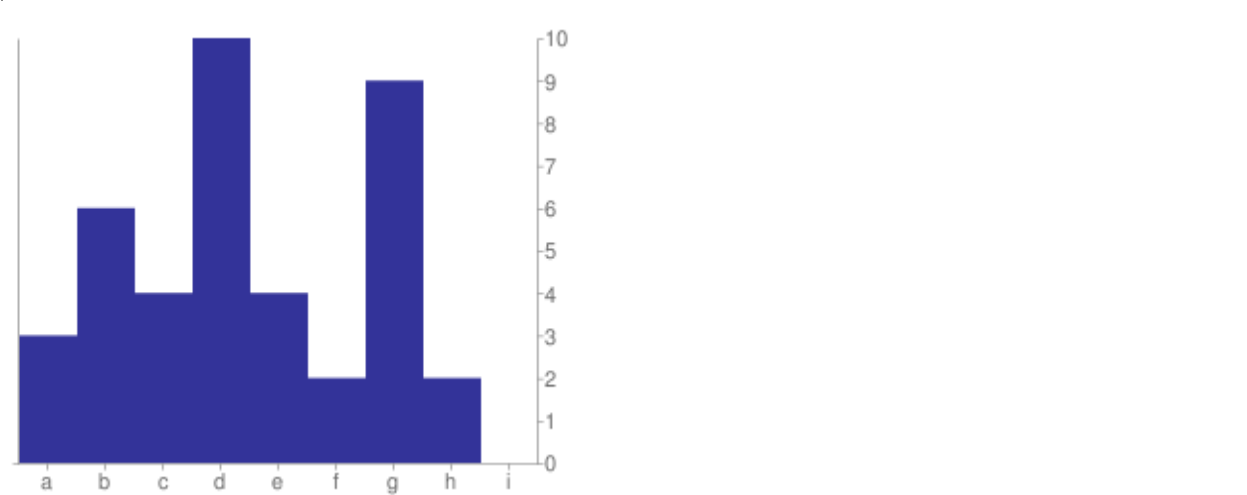
92 % dotázaných zhodnotilo materiální podmínky své mateřské školy jako vyhovující. Tento výsledek je rámcově v souladu s údaji získanými ČŠI v roce 2010 (zde ředitelky označují materiálně technické vybavení v 88,8 % za optimální).

Otázka č. 7	Označte, co konkrétně nevyhovuje.
-------------	-----------------------------------

Četnost

	a) budova a její prostory	b) kuchyň	c) sociální zařízení	d) nábytek	e) pomůcky	f) hračky	g) zahrada a její vybavení	h) hřiště a vybavení	i) něco jiného (uvedte co)
četnost	3	6	4	10	4	2	9	2	0
relativní četnost	25,00 %	50,00 %	33,33 %	83,33 %	33,33 %	16,67 %	75,00 %	16,67 %	0,00 %

Graf

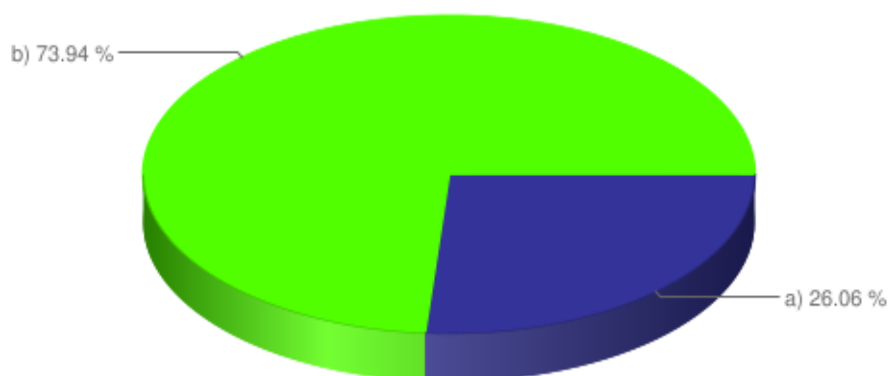
Komentář

Na tuto otázku odpovědělo 12 respondentů, výpovědi tedy nejsou příliš významné. Nejčastěji dotázaní uváděli problémy ve vybavení vhodným nábytkem, který se intenzivním provozem a používáním opotřebovává a který je zapotřebí častěji inovovat. Na druhém místě se ocitla školní zahrada a její vybavení. Obdobné zjištění uvádí ČŠI ve výroční zprávě z roku 2009/2010, kde se uvádí, že cca ve 20 % mateřských škol nejsou ve vybavení zahrad dostatečně naplněny požadavky na zdravé a bezpečné prostředí.

Otázka č. 8	Kolik dětí je v letošním roce zapsáno ve třídách Vaší školy?
--------------------	--

Četnost		
	a) do 24	b) 25 a více
četnost	37	105
relativní četnost	26,06 %	73,94 %

Graf

Komentář

Na tuto otázku odpovědělo 142 respondentů.

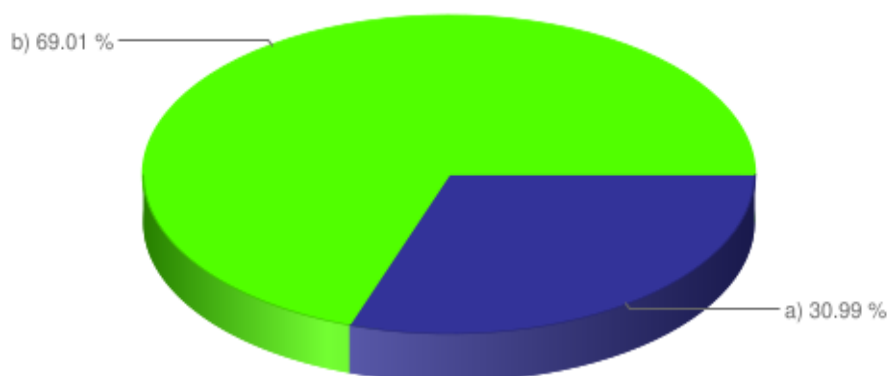
74 % dotázaných uvedlo, že využívají výjimku a překračují normu, tj. zapisují více než 24 dětí na jednu třídu. Tento údaj se významně liší od údajů získaných ČŠI. Výroční zpráva ČŠI uvádí, že výjimku umožňující naplňovat třídy nad 24 dětí, a to až do počtu 28 dětí, využilo 54 % škol. Průměr zapsaných dětí na třídu dle zprávy ČŠI je 23,3 dítěte. Dle výsledků z dotazníku, kdy téměř tři čtvrtiny sledovaných škol zapisují 25 a více dětí na třídu, lze odhadnout, že průměrný počet dětí zapsaných na jednu třídu byl v oslovené skupině mateřských škol v porovnání se závěry zprávy ČŠI významně vyšší.

Otázka č. 9	Kolik dětí zpravidla dochází?
--------------------	-------------------------------

Četnost

	a) do 20	b) 21 a více
četnost	44	98
relativní četnost	30,99 %	69,01 %

Graf

Komentář

Na tuto otázku odpovědělo 142 respondentů.

69 % dotázaných uvedlo v dotazníku, že v průměru dochází více než 21 dětí, což představuje účast cca 80 %. ČŠI v loňském roce zjistila, že průměrná docházka byla pouze 16 dětí, což odpovídá účasti 69 %.

Otázka č. 10	Jaký by měl být podle Vašich zkušeností optimální počet dětí zapsaný do běžné třídy MŠ?
---------------------	---

Komentář

Na tuto otázku odpovědělo 142 respondentů.

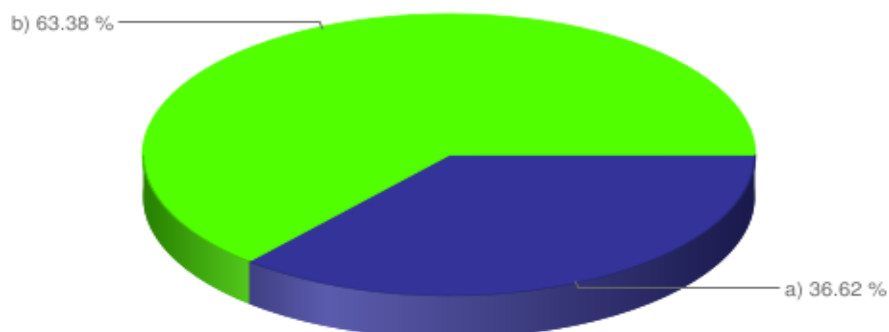
Většina (cca 70 %) by uvítala, pokud by bylo možno zapisovat do třídy děti maximálně do počtu 20. Cca 18 % dotázaných doporučilo zapisovat 20 – 24 dětí, podle názoru cca 12 % respondentů by bylo optimální zapisovat 15–18 dětí na jednu třídu. Pouze ve dvou případech bylo uvedeno jako vyhovující 25–28 dětí. Uváděné počty dětí jsou vázány na přítomnost jednoho pedagoga ve třídě.

Otázka č. 11	Jaké věkové složení tříd ve Vaší škole preferujete?
---------------------	---

Četnost

	a) věkově homogenní	b) věkově heterogenní
četnost	52	90
relativní četnost	36,62 %	63,38 %

Graf

Komentář

Na tuto otázku odpovědělo 142 respondentů.

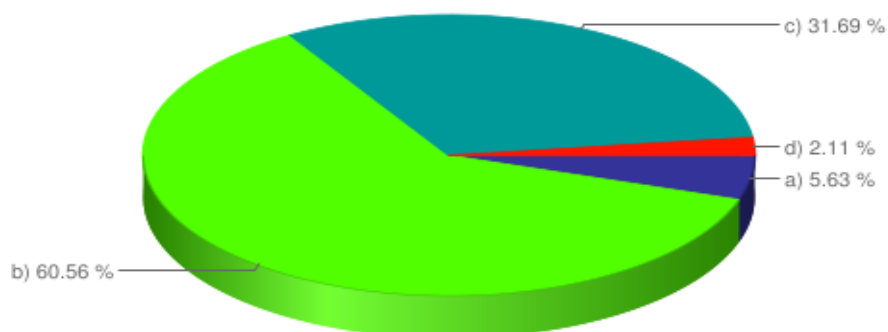
63 % dotázaných uvedlo, že využívají nové možnosti RVP PV a vytvářejí věkově heterogenní třídy. Vytváření věkově různých skupin, resp. tříd, může být buď záměrné, nebo může vyplynout z aktuálně dané situace. Všechny školy jsou nuceny maximálně naplňovat třídy bez ohledu na věk dětí a pokud se do všech tříd nesejde patřičný počet stejně starých dětí, je nutno věkové skupiny kombinovat. Takováto situace častěji nastává v jednotřídních mateřských školách (ve sledovaném vzorku je jich zahrnuto téměř 30 %). Věkovou strukturu tříd ovlivňuje i fakt, že v mateřských školách jsou děti od dvou do sedmi let.

Otázka č. 12	Do jaké míry se učitelům/učitelkám ve Vaší škole daří věnovat každodenně dostatek času jednotlivě každému dítěti?
---------------------	---

Četnost

	a) zcela	b) částečně	c) s obtížemi	d) nedaří se
četnost	8	86	45	3
relativní četnost	5,63 %	60,56 %	31,69 %	2,11 %

Graf

Komentář

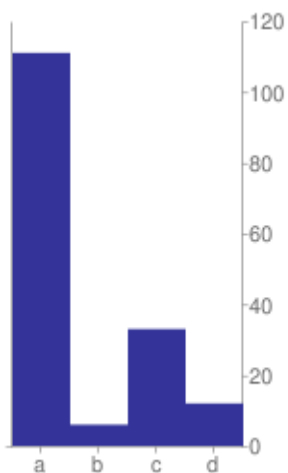
Na tuto otázku odpovědělo 142 respondentů.

61 % dotázaných odpovědělo v tom smyslu, že v podmínkách mateřské školy se daří pouze částečně věnovat individuálně dostatek času každému jednotlivému dítěti. Dalších 32 % uvedlo, že je to obtížné. Pouze 6 % dotázaných uvedlo odpověď, která je ve vztahu k požadavkům RVP PV plně uspokojivá. Znamená to, že podmínky pro individualizaci nejsou v oslovených školách vyhovující a situace není v tomto směru uspokojivá.

Otázka č. 13	Co je podle Vás příčinou? (Vyberte jednu nebo více položek.)
---------------------	---

Četnost				
	a) přeplněné třídy	b) učitelky nejsou dostatečně metodicky připravené	c) učitelky jsou přetížené	d) jiná příčina (jaká)
četnost	111	6	33	12
relativní četnost	82,84 %	4,48 %	24,63 %	8,96 %

Graf

Komentář

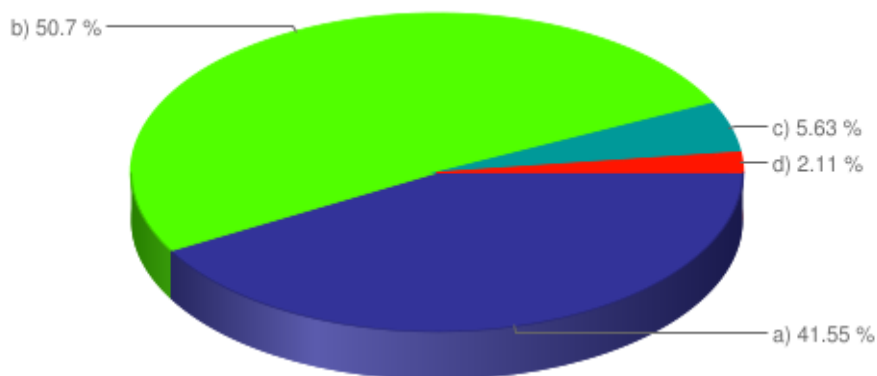
Na tuto otázku odpovědělo 134 respondentů.

Většina dotázaných (83 %) uvedla jako příčinu přeplněné třídy. Dle jejich zkušeností přítomnost jedné učitelky ve třídě s vysokým počtem dětí k zajištění dostatku času a prostoru pro individualizovanou práci s dětmi nestačí. 25 % dotázaných upozornilo v této souvislosti také na přetíženost učitelek. Mezi dalšími příčinami jednotlivci uváděli nejčastěji zařazování dětí vyžadujících zvýšenou pozornost (integrované děti, děti mladší tří let, děti se zdravotními potížemi či kázeňskými problémy apod.).

Otázka č. 14	Do jaké míry se učitelům/učitelkám ve Vaší škole daří uspokojovat rozdílné potřeby spánku či odpočinku jednotlivých dětí:
---------------------	---

Četnost				
	a) zcela	b) částečně	c) s obtížemi	d) nedaří se
četnost	59	72	8	3
relativní četnost	41,55 %	50,70 %	5,63 %	2,11 %

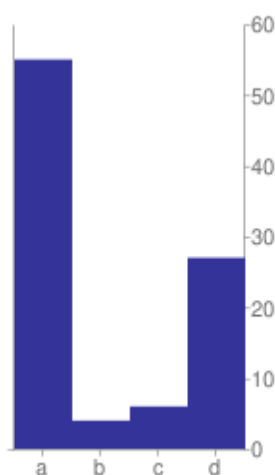
Graf

Komentář

Na tuto otázku odpovědělo 142 respondentů.
 42 % dotázaných uvedlo, že problémy se zajištěním rozdílných potřeb spánku či odpočinku jednotlivých dětí nemá. 51 % připustilo, že vyhovět potřebám dětí se daří pouze částečně, 8 % dotázaných uvedlo, že s organizací spánku či odpočinku dětí tak, aby byly v souladu s jejich individuálními potřebami, má vážné problémy.

Otázka č. 15	Co je podle Vás příčinou? (Vyberte jednu nebo více položek.)			
Četnost				
	a) přeplněné třídy	b) učitelky nejsou dostatečně metodicky připravené	c) učitelky jsou přetížené	d) jiná příčina (jaká):
četnost	55	4	6	27
relativní četnost	66,27 %	4,82 %	7,23 %	32,53 %
Graf				

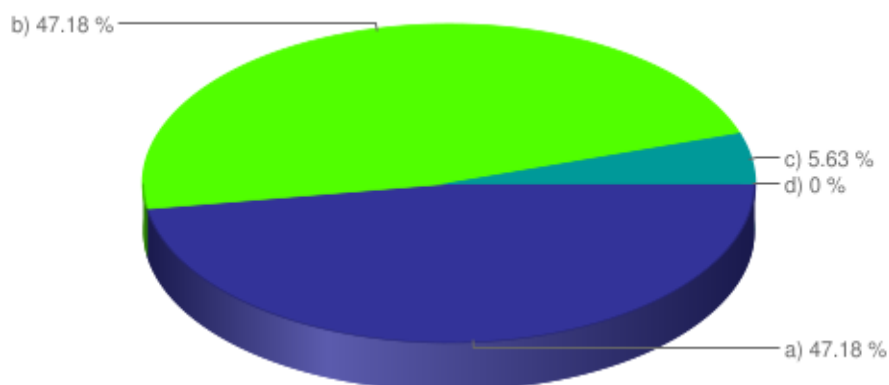
Komentář	
<p>Na tuto otázku odpovědělo 83 respondentů.</p> <p>Jako hlavní příčina toho, že není možno vyhovět rozdílným spánkovým potřebám dětí, byly uváděny nevyhovující podmínky. Mateřské školy vždy nemají vhodné prostorové ani personální podmínky, aby bylo možné rozdělit třídu na děti „spavé“ a „nespavé“, neboť ve třídě zpravidla nejsou oddělené prostory, aby se děti vzájemně nerušily; nejsou také k dispozici dvě učitelky, které by zabezpečily souběžně obě skupiny dětí.</p>	

Otázka č. 16	Do jaké míry se učitelům/učitelkám ve Vaší škole daří uspokojovat rozdílné potřeby volného pohybu dětí?
---------------------	---

Četnost

	a) zcela	b) částečně	c) s obtížemi	d) nedaří se
četnost	67	67	8	0
relativní četnost	47,18 %	47,18 %	5,63 %	0,00 %

Graf

Komentář

Na tuto otázku odpovědělo 142 respondentů.

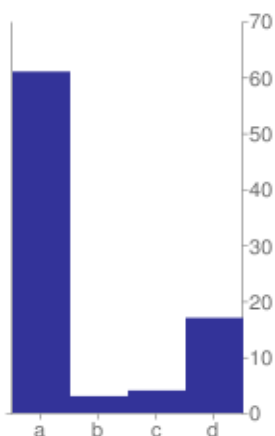
Téměř polovina dotázaných (47 %) uvedla, že problémy nemá, děti mají možnost se v rámci daných pravidel volně pohybovat podle svých potřeb. Stejná část dotázaných (47 %) uvedla, že se pouze částečně daří postupovat tak, aby byly dostatečně uspokojovány rozdílné potřeby volného pohybu dětí. 6 % dotázaných uvedlo, že je to obtížné.

Otázka č. 17	Co je podle Vás příčinou? (Vyberte jednu nebo více položek.)
---------------------	---

Četnost

	a) přeplněné třídy	b) učitelky nejsou dostatečně metodicky připravené	c) učitelky jsou přetížené	d) jiná příčina (jaká):
četnost	61	3	4	17
relativní četnost	79,22 %	3,90 %	5,19 %	22,08 %

Graf

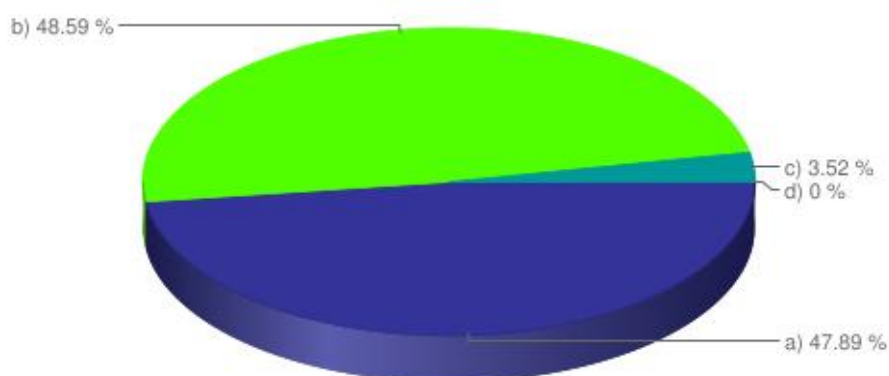

Komentář

Na tuto otázku odpovědělo 77 respondentů.

Většina z nich označila jako hlavní překážku velký počet dětí ve třídě. Pokud by se děti pohybovaly volně, dle jejich zkušeností nemůže jedna učitelka – ať už ve třídě, nebo venku – spolehlivě zajistit bezpečnost všech dětí. Jako další překážka byly uváděny nedostatečné prostory (malé třídy) či nevyhovující stavební uspořádání budovy. Někteří dotázaní upozornili na nutnost stanovit si pro děti, resp. spolu s dětmi, základní pravidla bezpečného chování.

Otázka č. 18	Do jaké míry se učitelům/učitelkám ve Vaší škole daří zajišťovat různou vzdělávací nabídku pro děti?			
Četnost				
	a) zcela	b) částečně	c) s obtížemi	d) nedaří se
četnost	68	69	5	0
relativní četnost	47,89 %	48,59 %	3,52 %	0,00 %
Graf				

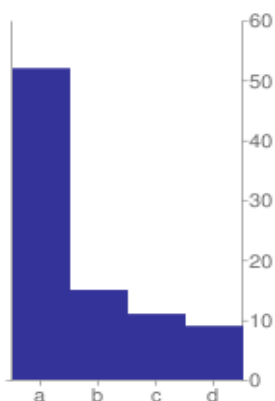
Komentář
<p>Na tuto otázku odpovědělo 142 respondentů.</p> <p>Téměř polovina dotázaných (48 %) uvedla, že nemá v tomto směru problémy, daří se plně zajišťovat různou vzdělávací nabídku. Přibližně stejný počet dotázaných (49 %) se vyjádřil v tom smyslu, že se toto daří pouze částečně, 4% dotázaných přiznalo v tomto směru obtíže. Výroční zpráva ČŠI uvádí, že většina MŠ uplatňuje princip individualizace, snaží se o diferencovaný přístup k dětem a jejich vzdělávání, uplatňuje širší profilaci vzdělávací nabídky a nabízí aktivity zohledňující potřeby a zájmy dětí. Dle výsledků dotazníku se to však vždy nedaří, v mateřských školách nejsou pro individualizaci vytvořeny vhodné podmínky. Učitelkám se daří pracovat s dětmi po skupinách či skupinkách, avšak pro dostatečnou individualizovanou činnost dle jejich názoru podmínky nejsou.</p>

Otázka č. 19	Co je podle Vás příčinou? (Vyberte jednu nebo více položek.)
---------------------	---

Četnost

	a) přeplněné třídy	b) učitelky nejsou dostatečně metodicky připravené	c) učitelky jsou přetížené	d) jiná příčina (jaká):
četnost	52	15	11	9
relativní četnost	70,27 %	20,27 %	14,86 %	12,16 %

Graf

Komentář

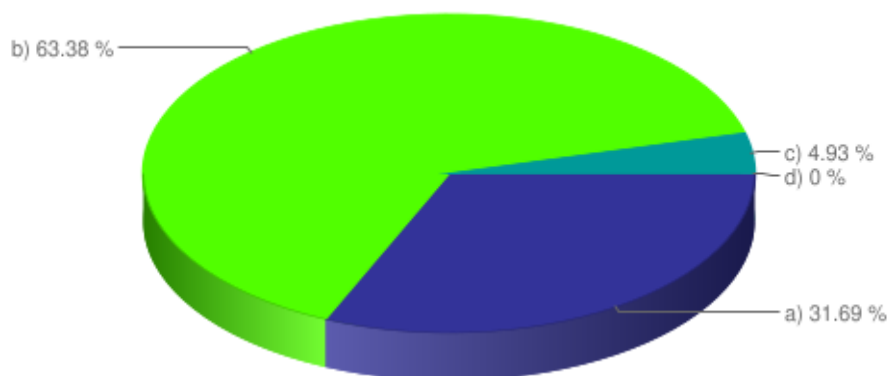
Na tuto otázku odpovědělo 74 respondentů.

70 % dotázaných uvedlo, že problémy v zajištění diferencované vzdělávací nabídky spočívají zejména v tom, že ve třídě je na jednu učitelku příliš mnoho dětí, takže je obtížné plně vyhovět rozdílným zájmům či rozvojové úrovni dětí, zvláště pak ve věkově heterogenních třídách. 20 % dotázaných uvedlo, že některé učitelky nejsou pro tuto práci dostatečně metodicky připravené a nezvládají zapojit děti souběžně do různých činností. 15 % se vyjádřilo v tom smyslu, že učitelky jsou přetížené a nestíhají zajistit dětem dostatečně diferencovanou nabídku.

Otázka č. 20	Do jaké míry se učitelkám ve Vaší škole daří vyhovět rozdílnému tempu dětí?
---------------------	---

Četnost				
	a) zcela	b) částečně	c) s obtížemi	d) nedaří se
četnost	45	90	7	0
relativní četnost	31,69 %	63,38 %	4,93 %	0,00 %

Graf

Komentář

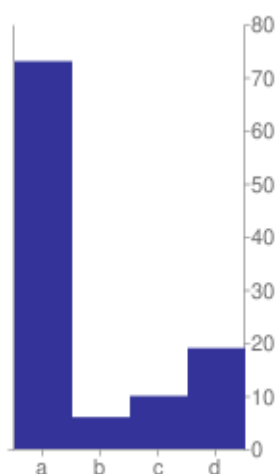
Na tuto otázku odpovědělo 142 respondentů.
 Nejvíce dotázaných (63 %) volilo variantu b) – rozdílnému tempu dětí se daří při vzdělávání dětí vyhovět pouze částečně. 32 % dotázaných uvedlo, že respektovat individuální tempo dětí a přizpůsobit mu vzdělávání se daří plně. 5 % respondentů připustilo v tomto směru problémy.

Otázka č. 21	Co je podle Vás příčinou? (Vyberte jednu nebo více položek.)
---------------------	---

Četnost

	a) přeplněné třídy	b) učitelky nejsou dostatečně metodicky připravené	c) učitelky jsou přetížené	d) jiná příčina (jaká):
četnost	73	6	10	19
relativní četnost	75,26 %	6,19 %	10,31 %	19,59 %

Graf

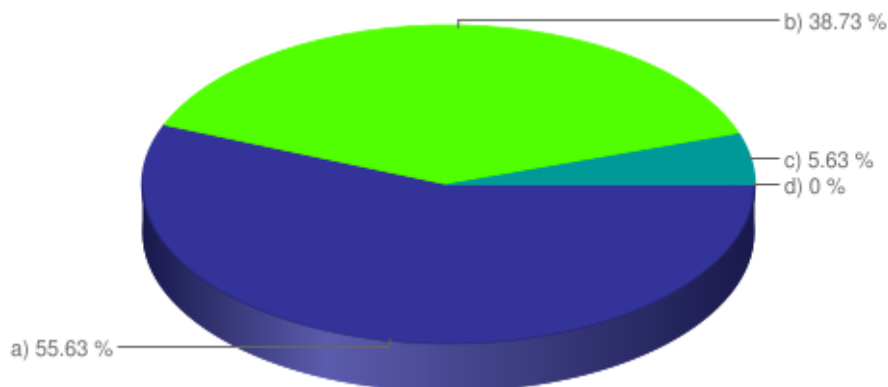

Komentář

Na tuto otázku odpovědělo 97 respondentů.

Variantu a) – přeplněné třídy – volilo 75 % dotázaných. Možnost vyhovět individuálnímu tempu jednotlivých dětí při různých činnostech je dle jejich názoru nepříznivě ovlivněna více okolnostmi. Např. tím, že dle denního programu je každé činnosti věnován určitý čas, a nelze tedy příliš dlouho čekat na děti pomalejší, že s dětmi pracuje jedna učitelka, která pochopitelně nemůže v potřebné míře věnovat pozornost všem dětem a poskytovat jednotlivým dětem potřebou pomoc. Ve věkově heterogenních skupinách, v nichž jsou rozdíly v pracovním tempu mezi dětmi mladšími a staršími výraznější, vznikají problémy ještě větší. Vyhovět individuálnímu tempu jednotlivých dětí není v početných a věkově heterogenních skupinách reálné, v praxi je naopak běžné, že děti jsou ve značné míře nuceny k tomu, aby své pracovní tempo přizpůsobovaly celé skupině.

Otázka č. 22	Mají učitelé/učitelky ve Vaší škole dostatečnou možnost dalšího vzdělávání?			
Četnost				
	a) ano	b) spíše ano	c) spíše ne	d) ne
četnost	79	55	8	0
relativní četnost	55,63 %	38,73 %	5,63 %	0,00 %
Graf				

Komentář

Na tuto otázku odpovědělo 142 respondentů.

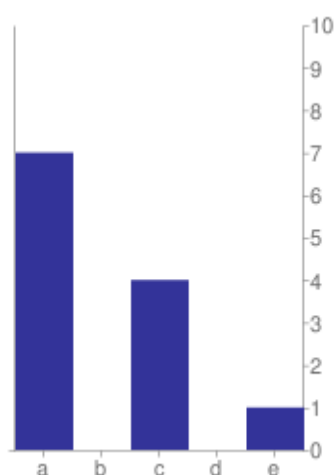
Většina dotázaných (56 %) odpověděla ano, dalších 39 % spíše ano). Znamená to, že ve většině oslovených škol byly podmínky k dalšímu vzdělávání vyhodnoceny jako vyhovující. Může to být ovlivněno tím, že poptávka předškolních pedagogů po možnostech dalšího vzdělávání je dlouhodobě vysoká. Mají opravdový zájem se dále vzdělávat a daří se jim požadavky na vzdělávání v praxi prosazovat.

Otázka č. 23	Co je podle Vás příčinou? (Vyberte jednu nebo více položek.)
---------------------	---

Četnost

	a) nedostatek finančních prostředků	b) učitelky nemají chuť se vzdělávat	c) organizačně je to těžko zvládnutelné	d) není dostatečná nabídka zajímavých akcí	e) jiná příčina (jaká):
četnost	7	0	4	0	1
relativní četnost	87,50 %	0,00 %	50,00 %	0,00 %	12,50 %

Graf

Komentář

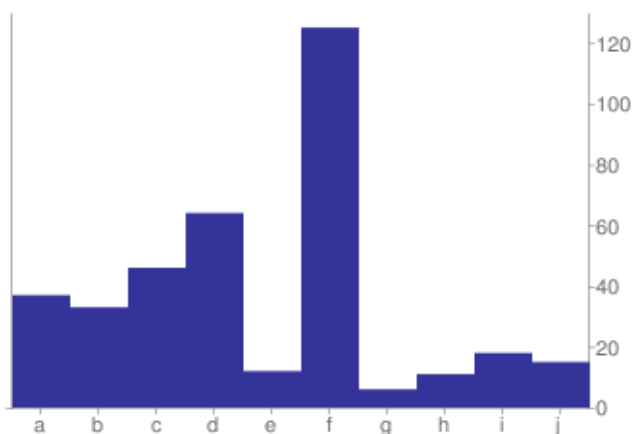
Na tuto otázku odpovědělo 8 respondentů, což představuje pouze přibližně 5 % z celkového počtu respondentů. Jedná se tedy spíše o názory jednotlivců, výpovědi nemají příliš významnou vypovídací hodnotu. Přesto jsou odpovědi v souladu s výsledky šetření ČŠI. Respondenti uvedli, že překážkou jsou buď omezené finanční možnosti školy, nebo organizační problémy (časové možnosti, malá zastupitelnost pedagogických pracovníků).

Otázka č. 24	Jaký způsob dalšího vzdělávání (např. co se týká obsahu, formy, časových intervalů, organizace) by Vám vyhovoval? (Zaškrtněte max. 3 možnosti):
---------------------	--

Četnost

	a) pravidelně	b) příležitostně	c) jednorázové akce	d) ucelené kurzy	e) teoretické přednášky	f) praktické semináře	g) domácí akce	h) zahraniční stáže	i) sebevzdělávání při zaměstnání	j) sebevzdělávání bez přímé vzdělávací povinnosti (např. po pěti letech)
četnost	37	33	46	64	12	125	6	11	18	15
relativní četnost	26,06 %	23,24 %	32,39 %	45,07 %	8,45 %	88,03 %	4,23 %	7,75 %	12,68 %	10,56 %

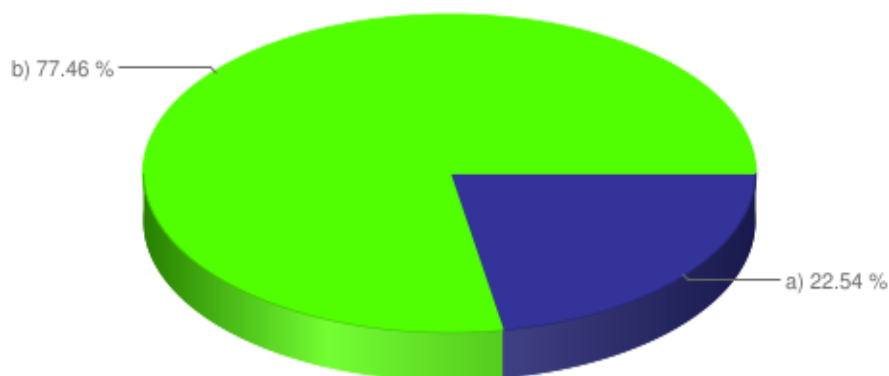
Graf

Komentář

Na tuto otázku odpovědělo 142 respondentů.
Dotazovaní uvedli, že dávají jednoznačně přednost praktickým seminářům před teoretickými přednáškami. Zajímavé by pro ně byly ucelené kurzy. Více by jim vyhovovaly akce, které by probíhaly pravidelně, neboť je lze v provozu školy snadněji organizačně zvládnout.

Otázka č. 25	Myslíte si, že by pro učitele/ky mateřských škol mělo být uzákoněno minimálně bakalářské vzdělání?	
Četnost		
	a) ano	b) ne
četnost	32	110
relativní četnost	22,54 %	77,46 %
Graf		

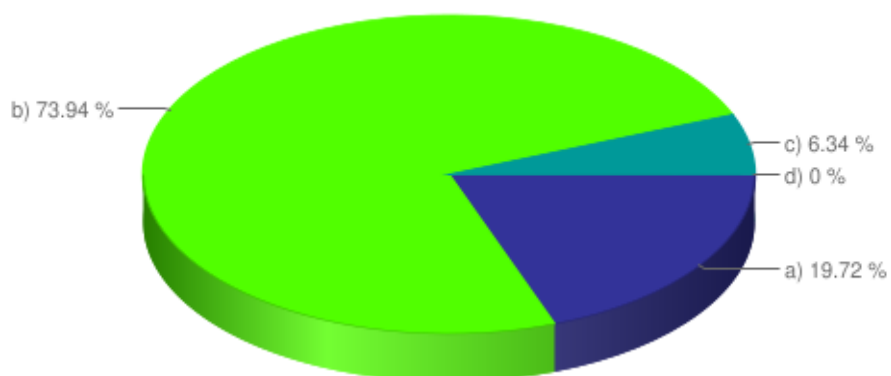
Komentář
<p>Na tuto otázku odpovědělo 142 respondentů.</p> <p>Pouze 23 % dotázaných uvedlo, že učitel mateřské školy by měl absolvovat minimálně bakalářské vzdělání. Většina dotázaných (77 %) podpořila názor, že vysokoškolské vzdělání není pro učitele mateřské školy nutné. Odpovědi mohou být ovlivněné tím, že většina dotázaných vysokoškolské vzdělání zřejmě nemá.</p> <p>Dle odpovědí v otázkách č. 22 – č. 24 však předškolní pedagogové projevují zájem o další vzdělávání, což potvrzuje i zpráva ČŠI. Je tedy zřejmé, že jejich vzdělávací potřeby nejsou středoškolským vzděláním dostatečně naplněny. Jednoznačně však dávají přednost dalšímu vzdělávání prakticky zaměřenému před vzděláním vysokoškolským, které je zaměřeno více teoreticky.</p>

Otázka č. 26	Označte, jak hodnotíte ve Vaší škole spolupráci s rodiči. Rodiče projevují průběžně zájem o činnosti školy:
---------------------	--

Četnost

	a) téměř všichni	b) většina	c) menšina	d) téměř nikdo
četnost	28	105	9	0
relativní četnost	19,72 %	73,94 %	6,34 %	0,00 %

Graf

Komentář

Na tuto otázku odpovědělo 142 respondentů.

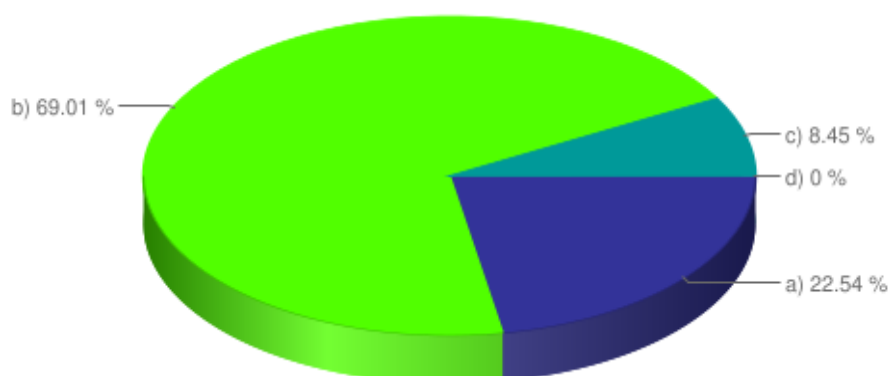
74 % dotázaných odpovědělo, že zájem o činnost školy projevuje většina rodičů, dalších 20 % dotázaných, že téměř všichni rodiče.

Otázka č. 27	Označte, jak hodnotíte ve Vaší škole spolupráci s rodiči. Rodiče se zajímají o to, co děti ve škole dělají:
---------------------	--

Četnost

	a) téměř všichni	b) většina	c) menšina	d) téměř nikdo
četnost	32	98	12	0
relativní četnost	22,54 %	69,01 %	8,45 %	0,00 %

Graf

Komentář

Na tuto otázku odpovědělo 142 respondentů.

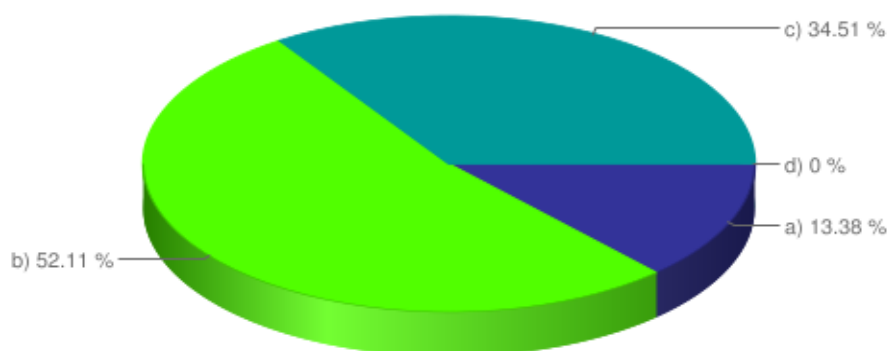
69 % dotázaných odpovědělo v tom smyslu, že o činnosti dětí se dnes zajímá většina rodičů. 23 % dotázaných uvedlo, že zájem projevují téměř všichni rodiče.

Otázka č. 28	Označte, jak hodnotíte ve Vaší škole spolupráci s rodiči. Rodiče se zajímají průběžně o prospívání dětí i o jejich pokroky v učení:
---------------------	--

Četnost

	a) téměř všichni	b) většina	c) menšina	d) téměř nikdo
četnost	19	74	49	0
relativní četnost	13,38 %	52,11 %	34,51 %	0,00 %

Graf

Komentář

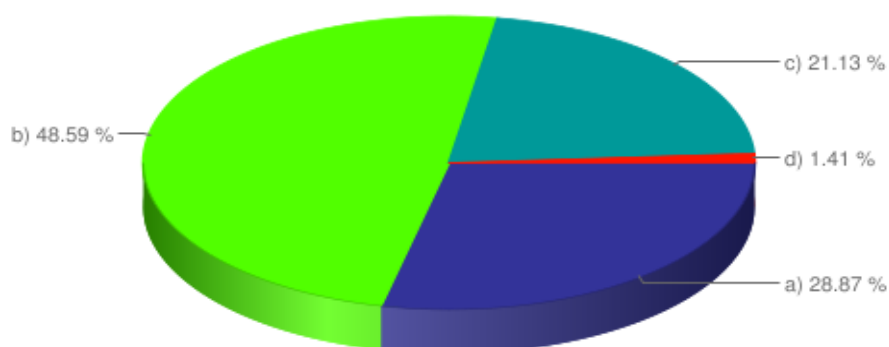
Na tuto otázku odpovědělo 142 respondentů.
Zájem rodičů o prospívání dítěte v mateřské škole, o jeho pokroky v učení a vzdělávání, hodnotili dotázaní pedagogové následovně: Více než polovina dotázaných (52 %) uvedla, že je to většina rodičů, 13 % dotázaných uvedlo, že jsou to všichni rodiče. Avšak 35 % dotázaných odpovědělo, že o prospívání dítěte a jeho vzdělávací pokroky se zajímá jen menšina rodičů.

Otázka č. 29	Označte, jak hodnotíte ve Vaší škole spolupráci s rodiči. Rodiče se zajímají více o děti a jejich výsledky v učení až v předškolním věku:
---------------------	--

Četnost

	a) téměř všichni	b) většina	c) menšina	d) téměř nikdo
četnost	41	69	30	2
relativní četnost	28,87 %	48,59 %	21,13 %	1,41 %

Graf

Komentář

Na tuto otázku odpovědělo 142 respondentů.

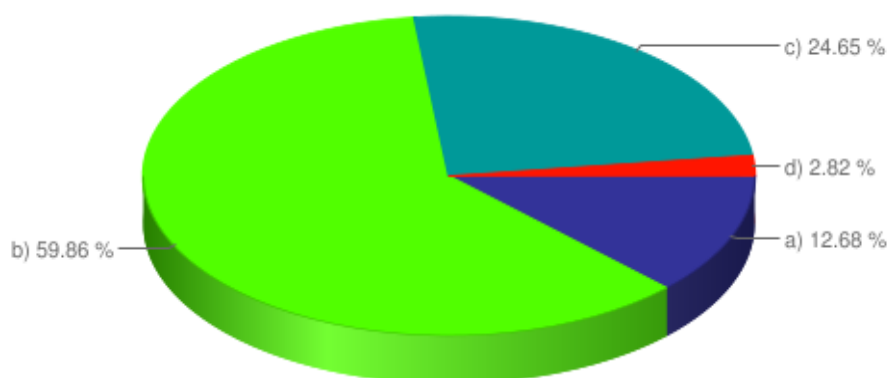
29 % dotázaných uvedlo, že v posledním roce docházky dítěte do mateřské školy se o jeho prospívání zajímají téměř všichni rodiče, dalších 49 % dotazovaných uvedlo, že to je většina rodičů. V porovnání s výsledky z předchozí otázky to znamená, že vztah rodičů k mateřské škole a její práci, resp. ke vzdělávacím výsledkům dětí, se v průběhu vzdělávání mění. Zájem o výsledky dítěte v učení se zvyšuje u rodičů dětí, které docházejí do mateřské školy poslední rok a které se chystají na vstup do povinného vzdělávání. Rodiče se orientují především k přípravě dítěte na školu; od mateřské školy pak očekávají, že dítě bude na vstup do školy dobře připraveno.

Otázka č. 30	Označte, jak hodnotíte ve Vaší škole spolupráci s rodiči. Rodiče vaši práci patřičně oceňují:
---------------------	--

Četnost

	a) téměř všichni	b) většina	c) menšina	d) téměř nikdo
četnost	18	85	35	4
relativní četnost	12,68 %	59,86 %	24,65 %	2,82 %

Graf

Komentář

Na tuto otázku odpovědělo 142 respondentů.

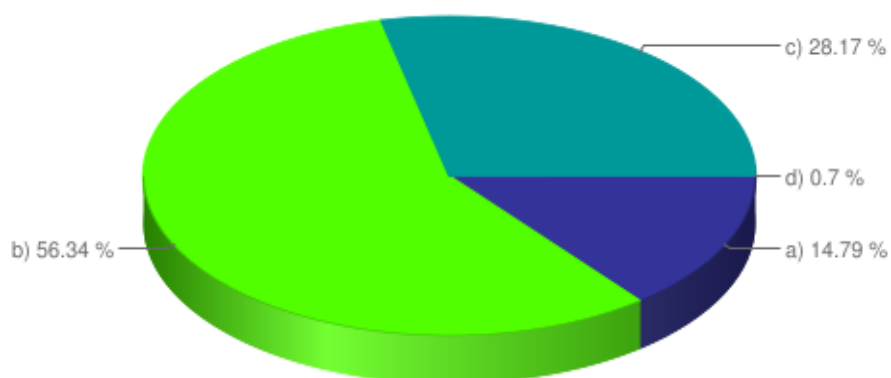
60 % dotázaných uvedlo, že práci mateřské školy a jejich pedagogů patřičně oceňuje většina rodičů, 13 % odpovědělo, že téměř všichni. Avšak 25 % dotázaných, tedy celá čtvrtina vyjádřila názor, že jejich práci oceňuje menšina rodičů, popř. téměř nikdo (3 %).

Otázka č. 31	Označte, jak hodnotíte ve Vaší škole spolupráci s rodiči. Rodiče se snaží řešit problémy dětí společně s vámi:
---------------------	---

Četnost

	a) téměř všichni	b) většina	c) menšina	d) téměř nikdo
četnost	21	80	40	1
relativní četnost	14,79 %	56,34 %	28,17 %	0,70 %

Graf

Komentář

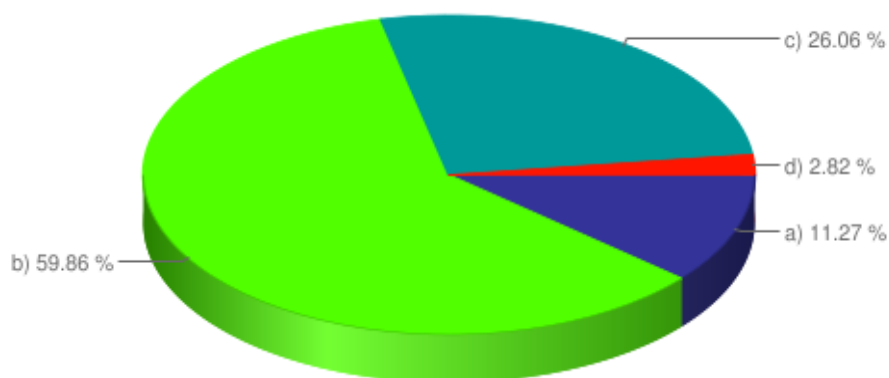
Na tuto otázku odpovědělo 142 respondentů.
56 % dotázaných zvolilo variantu b) – většina rodičů řeší problémy dítěte spolu s pedagogy, kteří mají dítě ve své péči. 15 % volilo variantu a) – jsou to téměř všichni rodiče. Avšak téměř 28 % dotázaných uvedlo, že rodičů, kteří řeší problémy dítěte společně s mateřskou školou, je menšina.

Otázka č. 32	Označte, jak hodnotíte ve Vaší škole spolupráci s rodiči. Rodiče od Vás očekávají odbornou radu:
---------------------	---

Četnost

	a) téměř všichni	b) většina	c) menšina	d) téměř nikdo
četnost	16	85	37	4
relativní četnost	11,27 %	59,86 %	26,06 %	2,82 %

Graf

Komentář

Na tuto otázku odpovědělo 142 respondentů.

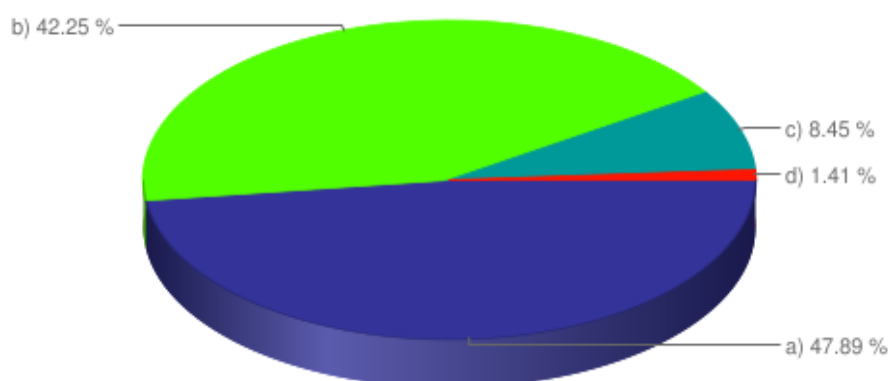
60 % dotázaných uvedlo, že většina rodičů se s pedagogy ve věcech výchovy a vzdělávání dítěte radí, 11 % dotázaných uvedlo, že jsou to téměř všichni. Dalších 26 % odpovědělo, že odbornou radu od pedagogů mateřské školy očekává menšina rodičů a že se tedy pedagogům s problémy nesvěřují a ani se s nimi neradí. Podle názoru 3 % respondentů odbornou radu od pedagogů neočekává téměř nikdo z rodičů.

Výsledek je podobný výsledkům z předchozích otázek vážících se k hodnocení kvality spolupráce rodičů s mateřskou školou: přibližně 30 % dotázaných pedagogů spatřuje ve spolupráci rodičů a jejich spolupodílení na vzdělávání dítěte značné rezervy.

Otázka č. 33	Označte, jak hodnotíte ve Vaší škole spolupráci s rodiči. Rodiče s vámi konzultují případný odklad školní docházky:
---------------------	--

Četnost				
	a) téměř všichni	b) většina	c) menšina	d) téměř nikdo
četnost	68	60	12	2
relativní četnost	47,89 %	42,25 %	8,45 %	1,41 %

Graf

Komentář

Na tuto otázku odpovědělo 142 respondentů.

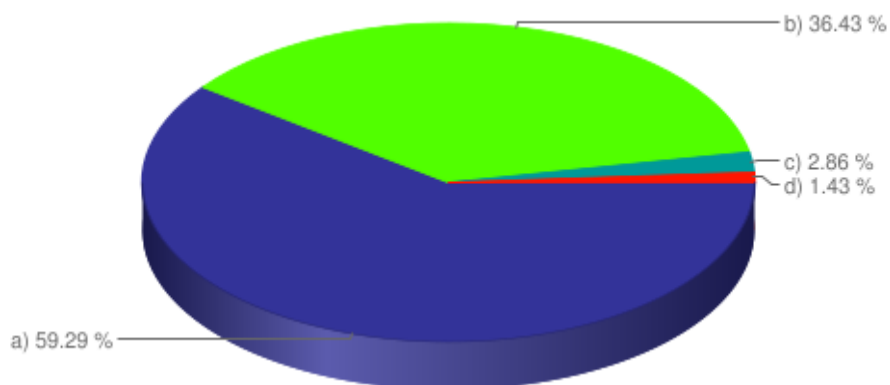
48 % dotazovaných se vyjádřilo v tom smyslu, že téměř všichni rodiče se v případě možného odkladu školní docházky dítěte s mateřskou školou radí, dle názoru 42 % dotázaných je to většina rodičů. Pouze malá část dotázaných uvedla, že s pedagogy možný odklad nekonzultuje menšina rodičů (8 % respondentů), popř. téměř nikdo (1 %). Zjištění je v souladu s odpovědí na otázku č. 29, z níž je zřejmé, že u rodičů dětí před vstupem do školy se jejich zájem o dítě a dosahované vzdělávací výsledky zvyšuje a že jejich spolupráce se stává účinnější.

Otázka č. 34	Spolupráci se zřizovatelem Vaší školy považujete za vyhovující?
---------------------	---

Četnost

	a) ano	b) spíše ano	c) spíše ne	d) ne
četnost	83	51	4	2
relativní četnost	59,29 %	36,43 %	2,86 %	1,43 %

Graf

Komentář

Na tuto otázku odpovědělo 140 respondentů.

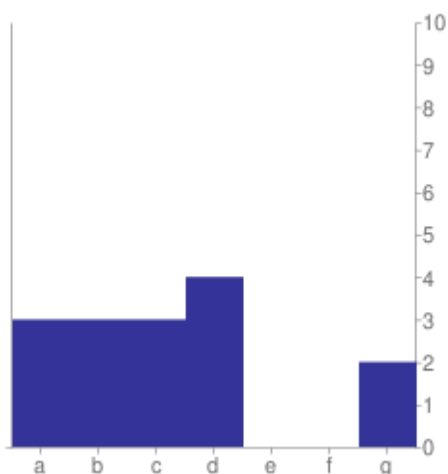
59 % dotázaných odpovědělo, že spolupráce se zřizovatelem jim vyhovuje, dalších 36 %, že spíše vyhovuje. 3 % dotázaných vypověděla, že spolupráce se zřizovatelem spíše nevyhovuje. V porovnání s dřívějšími zkušenostmi se zdá, že v poslední době se spolupráce se zřizovateli výrazně zlepšila. Může to být ovlivněno tím, že mateřských škol, resp. míst v mateřských školách stále není dostatek a že tedy veřejnost vyvíjí na zřizovatele neustálý tlak, aby rozvoj a fungování mateřských škol podporoval.

Otázka č. 35	V čem se objevují problémy při spolupráci se zřizovatelem? (Vyberte jednu nebo více položek.)
---------------------	--

Četnost

	a) v nedostatečné podpoře provozu	b) v nedostatečném finančním zabezpečení nákladů	c) v malém zájmu o rozvoj a prezentaci školy, o ŠVP	d) v zasahování do pravomoci ředitelky	e) ve vyžadování autoevaluačních zpráv školy	f) v omezení spoluúčasti ředitelky školy při stanovení kritérií pro přijímací řízení dětí	g) jiný problém (uveďte jaký):
četnost	3	3	3	4	0	0	2
relativní četnost	50,00 %	50,00 %	50,00 %	66,67 %	0,00 %	0,00 %	33,33 %

Graf

Komentář

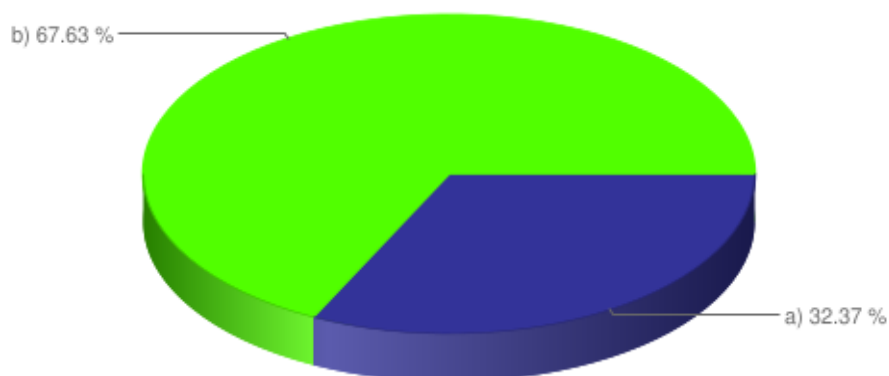
Na tuto otázku odpovědělo 6 respondentů.
 Jako nejčastější problém respondenti uvedli zasahování do pravomoci ředitele mateřské školy, následně se jednalo o nedostatečnou podporu provozu mateřské školy, o nedostatečné finanční zabezpečení a malý zájem o rozvoj a prezentaci školy a ŠVP.

Otázka č. 36	Jsou v RVP PV některé konkrétní dovednosti, které zvládají děti v současné době s obtížemi?
---------------------	---

Četnost

	a) ano	b) ne
četnost	45	94
relativní četnost	32,37 %	67,63 %

Graf

Komentář

Na tuto otázku odpovědělo 139 respondentů.

68 % dotazovaných uvedlo, že děti očekávané dovednosti stanovené v RVP PV zvládají bez obtíží. Naproti tomu 32 % dotazovaných se vyjádřilo v tom smyslu, že děti v některých očekávaných dovednostech problémy mají.

Otázka č. 37	Které to jsou?
---------------------	----------------

Komentář

Na tuto otázku odpovědělo 45 respondentů.

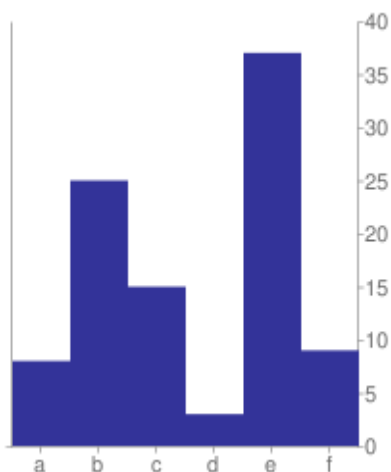
Jako problematická oblast byla nejčastěji uváděna oblast řeči a jazyka, dále pak nedostatek přízpůsobivosti, kázně a sebeovládání, což se projevuje problémy v komunikaci a sociálních vztazích; některé děti mají dle zkušeností respondentů problémy také s manuální zručností, nezvládají sebeobsluhu, popř. grafomotoriku, častým problémem je také nedostatek pozornosti a soustředění. Toto zjištění vyjma grafomotoriky je obdobné výsledkům ČŠI, která ve své zprávě uvádí následující problematické oblasti: řeč a komunikace, socializace, pozornost a soustředění, sebeobsluha a samostatnost.

Otázka č. 38	Čím je to podle Vašich zkušeností způsobeno? (Vyberte jednu nebo více položek.)
---------------------	--

Četnost

	a) očekávané výstupy v RVP PV jsou nastaveny jako příliš náročné	b) je mnoho dětí ve třídě	c) docházka dětí je nepravdělná nebo nedostatečná	d) učitelé nejsou dostatečně připraveni a metodicky vybaveni	e) problémy jsou důsledkem nedostatků v rodinné péči	f) jiná příčina (jaká):
četnost	8	25	15	3	37	9
relativní četnost	16,00 %	50,00 %	30,00 %	6,00 %	74,00 %	18,00 %

Graf

Komentář

Na tuto otázku odpovědělo 50 respondentů.

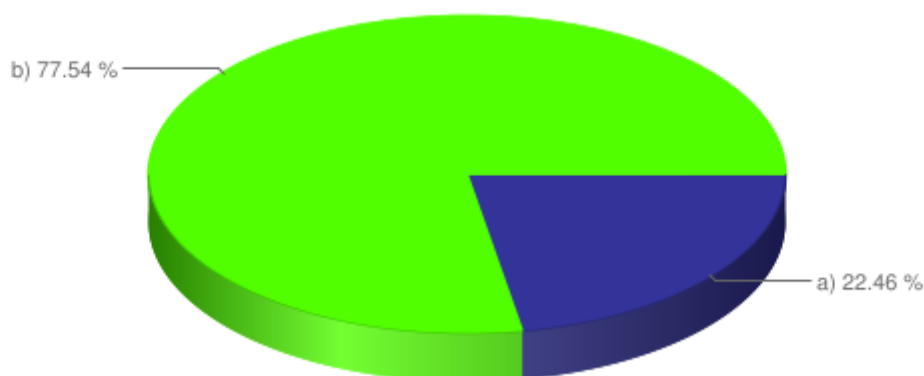
Většinou uvedli, že tyto problémy jsou způsobeny především nedostatkem v péči rodiny dětí, dále vysokými počty dětí ve třídách mateřských škol. Respondenti upozornili, že svou roli může hrát také nepravdělná či nedostatečná docházka dětí do mateřské školy, v důsledku čehož je systematické vzdělávací působení školy na dítě velmi omezené a málo účinné.

Otázka č. 39	Jsou v RVP PV některé očekávané výstupy, ve kterých děti zpravidla dosahují vyšší úrovně dovedností (pro děti jsou snadné)?
---------------------	---

Četnost

	a) ano	b) ne
četnost	31	107
relativní četnost	22,46 %	77,54 %

Graf

Komentář

Na tuto otázku odpovědělo 138 respondentů.

Přibližně 78 % dotázaných zhodnotilo očekávané výstupy RVP PV co do náročnosti přiměřené věku dětí, 22 % dotázaných odpovědělo, že některé očekávané výstupy jsou podle jejich zkušeností příliš snadné. Výsledek potvrzuje, že mezi dětmi předmětné věkové skupiny jsou sledovány značné rozdíly v osvojených dovednostech, což odpovídá přirozeným individuálním vývojovým odlišnostem i rozdílnému tempu zrání a učení u dětí předškolního věku.

Otázka č. 40	Které to jsou?
---------------------	----------------

Komentář

Na tuto otázku odpovědělo 29 respondentů.

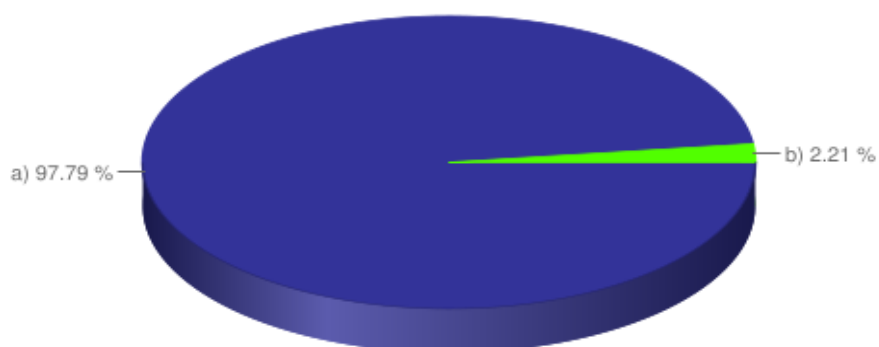
Podle dotázaných jsou pro děti příliš snadné výstupy v oblasti pohybových dovedností, dále pak některé předmatematické a předčtenářské dovednosti (dětí znají písmena, umějí se podepsat, znají číslice, počítají v rozsahu nad dvacet apod.) a také technické dovednosti (ovládají počítač, přehrávač, televizi apod.). Také sociální informovanost dětí je vyšší; děti toho více vědí, mají řadu poznatků z nejrůznějších oborů, a to nejen z přímé zkušenosti, ale především díky využívání různých médií. Pokud porovnáme výčet těchto „snadných“ očekávaných výstupů s výčtem „obtížných“ očekávaných výstupů (otázka č. 37), objevuje se na obou místech oblast řeči a jazyka. Zřejmě jsou v dosahované úrovni řečových a jazykových dovedností mezi dětmi sledovány největší individuální rozdíly, a tedy nejširší rozpětí v dosahovaných dovednostech – od dětí, které nezvládají ani ty nejjednodušší požadavky na rozvoj řeči a jazyka, až po děti, které zvládají spolehlivě i požadavky jdoucí nad rámec RVP PV.

Otázka č. 41	Provádíte sledování a hodnocení individuálních vzdělávacích pokroků dětí ve Vaší škole?
---------------------	---

Četnost

	a) ano	b) ne
četnost	133	3
relativní četnost	97,79 %	2,21 %

Graf

Komentář

Na tuto otázku odpovědělo 136 respondentů.

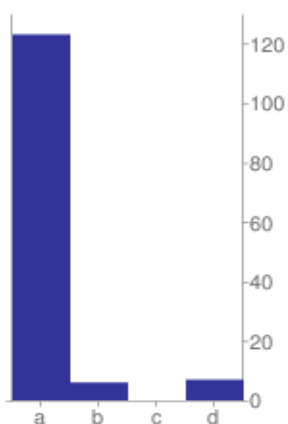
98 % dotázaných uvedlo, že individuální diagnostiku rozvoje a učení dětí provádějí zcela běžně. V porovnání s dřívější situací, kdy se individuální diagnostika prováděla v mateřské škole v daleko menší míře, je toto zjištění velmi příznivé.

Otázka č. 42	Sledování a hodnocení pokroků dětí v naší škole provádíme: (Vyberte jednu nebo více položek.)
---------------------	--

Četnost

	a) u všech dětí	b) jen u nejstarších dětí	c) jen u nejmladších dětí	d) u jiných (uvedte jakých):
četnost	123	6	0	7
relativní četnost	92,48 %	4,51 %	0,00 %	5,26 %

Graf

Komentář

Na tuto otázku odpovědělo 133 respondentů.

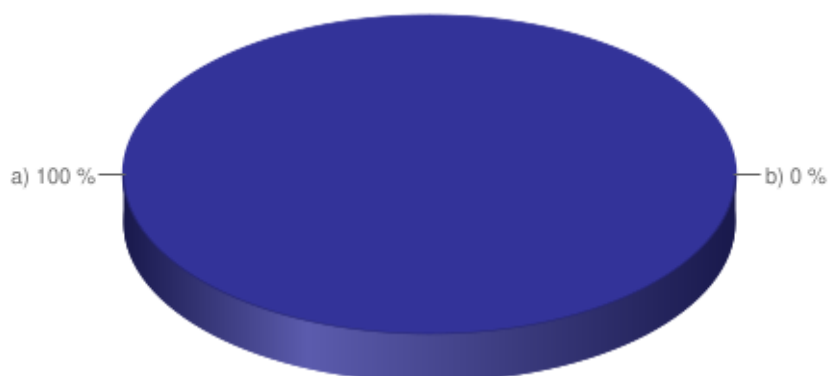
Většina dotázaných (92 %) uvedla, že sledování a hodnocení individuálních rozvojových pokroků se uskutečňuje u všech dětí. Ostatní uvedli, že individuální diagnostiku provádějí jen u dětí nejstarších, u dětí s odklady školní docházky či u dětí s určitými problémy.

Otázka č. 43	Vedete o sledování a hodnocení individuálních pokroků dětí ve Vaší škole příslušnou dokumentaci?
---------------------	--

Četnost

	a) ano	b) ne
četnost	133	0
relativní četnost	100,00 %	0,00 %

Graf

Komentář

Na tuto otázku odpovědělo 133 respondentů.

Všichni dotázaní uvedli, že si příslušnou dokumentaci ve škole vedou. Toto zjištění potvrzuje, že provádění pedagogicko-diagnostických činností je dnes v mateřské škole samozřejmostí.

Otázka č. 44	Stručně napište, jak pracujete se zjištěnými výsledky individuálního vzdělávacího pokroku dětí ve Vaší škole (např. individuální práce s dětmi, doporučení rodičům).
---------------------	--

Komentář

Na tuto otázku odpovědělo 133 respondentů.

Všichni dotazovaní uvedli, že systematicky získávají poznatky o rozvoji a vzdělávacích pokrocích dětí. Získané poznatky využívají zejména k individualizaci vzdělávání, k včasné prevenci případných nedostatků anebo snazšímu odstranění problémů, k plánování vzdělávacích aktivit, k volbě vhodných metod a postupů, ke spolupráci s rodiči, popř. i s odborníky.

V některých školách uplatňují jednotný postup, v jiných diferencují pro různé skupiny dětí či dle potřeb každého jednotlivého dítěte. Často si vedou portfolia dětských prací, kterými dokládají vývojové a vzdělávací pokroky dítěte.

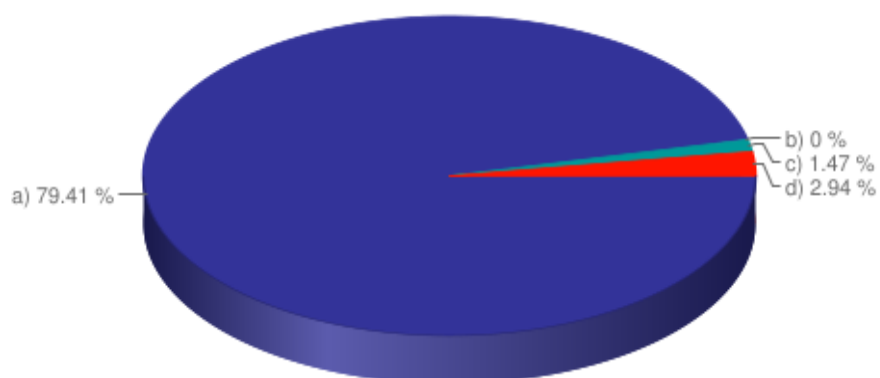
Ze všech odpovědí je zřejmé, že pedagogové oslovených škol pochopili smysl provádění individuální diagnostiky i její význam k zajištění optimálního rozvoje každého dítěte v rámci jeho možností. Sledovat, jak na tom které dítě je, a dle toho s ním pracovat, vnímají jako samozřejmost; takový postup považují za smysluplný a efektivní.

Otázka č. 45	Jaké je procento odkladů školní docházky ve Vaší škole?
---------------------	---

Četnost

	a) 0–10	b) 11–20	c) 21–30	d) 31 a více
četnost	108	0	2	4
relativní četnost	79,41 %	0,00 %	1,47 %	2,94 %

Graf

Komentář

Na tuto otázku odpovědělo 136 respondentů.

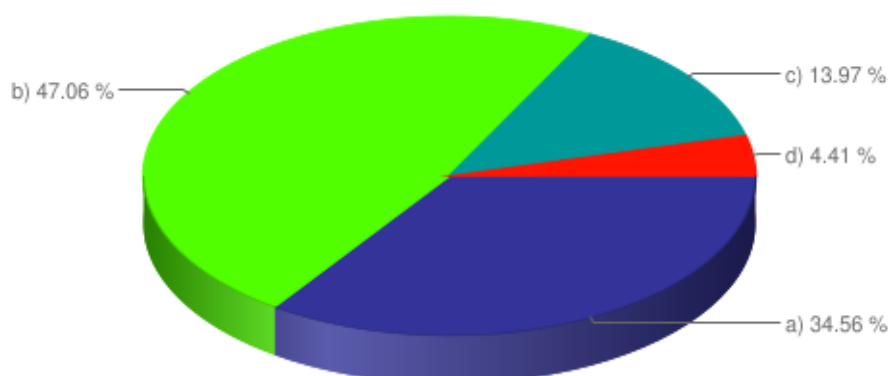
80 % z dotázaných uvedlo, že v jejich mateřské škole se odklady školní docházky týkají maximálně 10 % dětí. ČŠI ve své zprávě uvádí, že přesto, že v posledním roce byl zaznamenán mírný pokles počtu dětí s OŠD, je to stále 21 % procent dětí. Nabízí se úvaha, zda více odkladů školní docházky není udělováno dětem, které se předškolního vzdělávání v mateřské škole neúčastní.

Otázka č. 46	Jsou podle Vás všechny odklady nezbytné?
---------------------	--

Četnost

	a) ano	b) spíše ano	c) spíše ne	d) ne
četnost	47	64	19	6
relativní četnost	34,56 %	47,06 %	13,97 %	4,41 %

Graf

Komentář

Na tuto otázku odpovědělo 136 respondentů.

Většina dotázaných odpověděla, že všechny odklady školní docházky byly udělovány zdůvodněně (35 % respondentů) nebo spíše zdůvodněně (47 %). Opačný názor vyjádřilo 18 % dotázaných: 14 % odpovědělo v tom smyslu, že některé odklady nepovažovali za nezbytné, 4 % respondentů hodnotilo některé odklady jako nepotřebné a zbytečné. Lze předpokládat, že tento názor je podepřen bohatými praktickými zkušenostmi respondentů a dobrou znalostí každého dítěte i jeho rodinného prostředí. Bylo by proto zajímavé uvedené zjištění přezkoumat, resp. v zájmu snížení procenta odkladů školní docházky analyzovat důvody udělených školních odkladů.

Otázka č. 47	Je něco, o čem víte, že by Vám ve Vaší práci pomohlo?
--------------	---

Komentář

Na tuto otázku odpovědělo 119 respondentů.

Volné odpovědi se týkaly několika okruhů problémů. Jsou seřazeny sestupně podle četnosti výskytu.

- Největším problémem se zdají být počty dětí ve třídě, resp. počty dětí na jednoho pedagoga. Pedagogům by pomohlo buď snížení počtu dětí, nebo umožnění souběžného působení dalšího pedagoga, popř. asistenta pedagoga.
- Druhým problémem jsou nedostačující finanční prostředky. Bylo by třeba navýšit normativy, změnit financování na třídu dětí, a nikoli na dítě, aby třídy nemusely být přeplňovány na straně jedné a kráceny úvazky pedagogů na straně druhé. Je zapotřebí poskytovat více prostředků na vzdělávání pedagogů, na platy a odměňování, na pomůcky.
- Pedagogové si stěžují také na značný rozsah administrativních činností, které pak provádějí na úkor přímé práce s dětmi. Snížení administrativy by proto velmi uvítali, stejně tak jako přehodnocení některých předpisů. Velmi by jim pomohlo, kdyby legislativa byla stabilizovaná, aby zákony a vyhlášky platily po delší dobu, nedocházelo každoročně k neustálým změnám, novelizacím apod.
- Jako značnou pomoc by pedagogové ocenili i zlepšení metodické podpory, ať už jde o možnosti dalšího vzdělávání, či o metodické materiály. Velmi by uvítali možnost intenzivnější vzájemné spolupráce mezi školami.
- Podle názoru dotázaných by jejich práci i předškolnímu vzdělávání obecně pomohlo zvýšení prestiže tohoto povolání v očích rodičů, laické i odborné veřejnosti. Přáli by si, aby byl dostatečně oceněn nejen význam mateřské školy pro rozvoj a vzdělávání dětí, ale také profese učitele mateřské školy a jeho náročná a odpovědná vzdělávací práce s nejmenšími dětmi. Přáli by si lepší společenské i finanční ocenění.